

STRESZCZENIE

Temat rozprawy:	Imigranci z Ukrainy w Polsce – wyzwania, szanse, zagrożenia i ryzyko adaptacji w kontekście funkcjonowania polityki społecznej na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2014-2022
Autor:	mgr Paulina Chmielecka
Promotor:	prof. dr hab. Andrzej Pieczywok
Promotor pomocniczy:	dr Magdalena Bierzyńska-Sudoł

Rozprawa doktorska podejmuje problematykę adaptacji imigrantów z Ukrainy w kontekście funkcjonowania aktualnej polityki społecznej. Fluktuacja przemieszczania się ludności ukraińskiej doprowadziła do zapotrzebowania na dane i analizy, które są niezbędne do uzupełniania teorii politycznych oraz charakterystyki czynników migracji. Analiza danych zastanych wykazała, że istotne jest określenie funkcji państwa w kształtowaniu procesów migracyjnych. W dysertacji wyróżniono zagadnienia istotne dla dyscypliny nauk o polityce i administracji, m. in. znaczenie edukacji i rynku pracy, ustalenie poziomu bezpieczeństwa i stabilności finansowej oraz określenie form ryzyka socjalnego i zadań polityki społecznej w zakresie migracji.

Główny problem badawczy przyjęty w pracy był wyrażony w postaci pytania: Jaki jest poziom oddziaływania kategorii środowiska bezpieczeństwa (wyzwania, szanse, zagrożenia, ryzyko) w wymiarze uwarunkowań, obszarów oraz podmiotów polityki społecznej na adaptację imigrantów z Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2022? Celem poznawczym było usystematyzowanie wiedzy dotyczącej poziomu oddziaływania kategorii środowiska bezpieczeństwa na adaptację imigrantów z Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2022 w kontekście funkcjonowania polityki społecznej. Natomiast celem praktycznym było opracowanie strategii organu wspomagającego poprawę adaptacji imigrantów z Ukrainy na wskazanym terenie. Na podstawie wstępnych badań sformułowano hipotezę główną: Kategorie środowiska bezpieczeństwa znacząco oddziałują na adaptację imigrantów ukraińskich w województwie kujawsko-pomorskim w analizowanych latach 2014-2022.

W procesie badawczym skorzystano z metod teoretycznych i empirycznych. Do pierwszej grupy można zaliczyć analizę treści, która pozwoliła na interpretację literatury przedmiotu w zakresie poglądów, ocen i sposobów postrzegania pojęć zawartych w dysertacji.

Ponadto skorzystano z analizy instytucjonalno-prawnej, która objęła zasięgiem europejskie, krajowe i regionalne akty normatywno-prawne oraz dokumenty. Dzięki syntezie wyodrębniono uwarunkowania, obszary i podmioty polityki społecznej, przyczyny migracji oraz techniki adaptacyjne wobec imigrantów z Ukrainy. Metoda abstrakcji odróżniła politykę migracyjną od społecznej oraz pojęcie integracji od adaptacji. Klasyfikowanie umożliwiło zakodowanie odpowiedzi respondentów biorących udział w badaniu, a metoda uogólnienia była pomocna podczas opisywania jego wyników wobec całej populacji. Analogia posłużyła do weryfikacji założeń, tworzenia korelacji między zmiennymi oraz porównania strategii polityki społecznej wszystkich województw. Ostatnią z wykorzystanych metod teoretycznych była dedukcja, która pozwoliła na sformułowanie wniosków z badań.

W zakresie metod empirycznych skorzystano z metody sondażu diagnostycznego. Do analizy przyjęto 390 kwestionariuszy ankiet uzupełnionych w prawidłowy sposób przez pełnoletnich imigrantów z Ukrainy przebywających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W badaniu odrzucono grupę uchodźców i wyróżniono imigrantów z Ukrainy studiujących i/lub pracujących na wskazanym terenie. Poza tym skorzystano z metody wywiadu wśród przedstawicieli podmiotów polityki społecznej. Z wyróżnionych 28 instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich działających na rzecz adaptacji imigrantów z Ukrainy, w badaniu zasadniczym wzięło udział 9 respondentów.

Układ pracy został zdeterminowany przez przyjęte założenia badawcze oraz wyniki badań. Całość została podzielona na 5 rozdziałów, które kolejno odpowiadają na pytania szczegółowe dysertacji. Pierwszy rozdział rozprawy doktorskiej operacjonalizuje pojęcia zawarte w tytule pracy, ukazuje znaczenie polityki społecznej w kształtowaniu polityki migracyjnej, publicznej i socjalnej oraz przedstawia zakres tematyczny pracy zgodny z dyscypliną nauk o polityce i administracji. W rozdziale drugim opisano cały proces badawczy rozprawy doktorskiej. Kolejny rozdział zawiera charakterystykę adaptacji społecznej, opis funkcjonowania polityki społecznej w kontekście jej uwarunkowań, obszarów i podmiotów oraz analizę dokumentów określających działania na rzecz Ukraińców. W rozdziale czwartym opisano wyniki badań empirycznych, a ostatni rozdział przedstawia przykładową strategię poprawiającą adaptację imigrantów z Ukrainy. W zakończeniu opisano rozwiązanie głównego problemu badawczego i zweryfikowano hipotezy szczegółowe. Rozważania, zawarte w rozprawie wskazują, iż kategorie środowiska bezpieczeństwa i charakterystyka potrzeb znacząco oddziałują na podjęcie decyzji przez imigrantów z Ukrainy o pobycie w województwie kujawsko-pomorskim. Z uwagi na istotność procesu adaptacji i zachodzące zmiany

w międzynarodowej sferze polityczno-gospodarczej należy systematycznie prowadzić analizy nad poprawą adaptacji imigrantów z Ukrainy w całym kraju.